

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah. Velja za celo leto \$6.00. Za pol leta 3.00. Za New York celo leto 7.00. Za inozemstvo celo leto 7.00.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal holidays. 75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 262. — ŠTEV. 262.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 6, 1920. — SOBOTA, 6. NOVEMBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

JAPONCI NAJBODO BOLJ ZMERNI

CALIFORNIA JE ODGLASOVALA PROTI JAPONCEM — NOREDNE NE SME LASTOVATI ZEMLJO. — PREDLOG JE DAL PODOV DOLGIM DIPLOMATIČNIM POGAJANJEM. — STALIŠČE JAPONKE NAPRAM PREDSEDNIŠKI VOLITVAM.

Washington, D. C., 5. novembra. — Prebivalci mesta Los Angeles v Californiji so se danes pritožili pri državnem departamentu proti tamošnjemu japonskemu konzulu Ojama, katerega dolže, da se je vmešaval v volitve ter glasuje proti postavi, ki prepušča planom narodov, ki se ne morejo asimilirati, nakup in posestvanje zemlje.

V državnem departamentu so izjavili, da so voditeljem deputacije svetovali, naj prinesejo s seboj dokazilni material.

San Francisco, Cal., 5. novembra. — Državljeni v Californiji so v torek sprejeli v razmerju treh glasov proti enemu postavo, ki prepušča Japoncem posestvanje zemlje. Predlagana postava je bila pred kratkim predmet diplomatskih pogajanj med obema državama.

Tokio, Japonska, 5. novembra. — Prva poročila o predsedniških volitvah v Združenih državah so dospela semkaj včeraj zjutraj, a so prišla že v večernih listih v sredo. Največje zanimanje vlada povsem naravno za glasovanje v Californiji, kajti tam se je rešilo zadevo, ki se tiče interesov Japonske.

Čprav izjavljajo listi, da bo Japonska občutno trpela vsled izida referenda v Californiji, dajejo vendar izvaja trdnemu prepričanju, da bo vprašanje mogoče uplivalo na to. Izjavlja se, da bodo gojile nove zvezne oblasti iste simpatije do Japonske ter interesov slednje kot pa administracija Wilsona.

JADRANSKO VPRAŠANJE JE BAJE REŠENO

ZNAČILNA ODREDBA.

Rimsko časopisje poroča, da so se Italija in Jugoslavija sporazumeli. — Dalmacija — naša.

London, Anglija, 6. novembra. Tukajšnji časopis "Times" je objavil neko poročilo iz Rima, ki naznanja, da so se rimski in belgijski zastopniki sporazumeli glede jadranskega vprašanja.

Podrobnosti eelega sporazuma še niso znane. Ve se je toliko, da je jadransko vprašanje definitivno rešeno. Italija se je odrekla Dalmaciji in dalmatinskimi otokom, drugo zasedeno ozemlje bo pa pridržala zase.

MOČVIRJA SO MOČVIRJA IN PUČAVE SO POŠČAVE.

Med farmerji iztočnih in centralnih držav je opaziti vedno večjo opozicijo proti temu, da izdaje zvezna vlada vsako leto velike svote za to, da skuša izsušiti močvirja v južnih državah ter napraviti suhe zapadne države primerne za obdelovanje s pomočjo umetnega namakanja. V take pokrajine naj bi se izselili ljudje iz davno posejelih in obdelanih zemelj. Proti tem načrtom, katere je pred nekako tremi leti tajnik za notranje zadeve Lane spravljal v pravec sistem, se uveljavlja, da

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvrstimo denarna isplačila popolnoma zanesljivo in sedanji razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po osemju, ki je zasedeno po italijanski armadi. Včeraj smo računali za pošiljanje italijanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	\$ 2.50
100 lir	\$ 4.40
300 lir	\$ 15.60
500 lir	\$ 21.00
1000 lir	\$ 40.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsake roke.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže roka.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft. Tvrdba Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Chicago, Ill., 5. novembra. Čkaško nočno življenje je zadet precej hud udarec. Dosedaj so imeli gostje navado nositi svoje lastno žganje in kabarete in na plese. Državni pravdnik je pa tudi to prepovedal. Izjavil je, da bo strogo kaznovan vsak hotelir, ki bo dovolil gostom piti seboj priteženo žganje.

PRVI POLET PREKO EKVATORSKIH AND.

Guayaquil, Ecuador, 5. novembra. — Ilija Luit, italijanski avijatik, je z biplanom lista Telegrafo izvršil prvi polet preko ekvatorskih And.

Poletel je iz Guayaquil do Cnenea, na razdaljo nekako 120 milj. Največja višina je znašala 19,000 čevljev.

SLOVENSKO AMERIŠKI KOLEDAR

V dobrih dveh tednih izide "Slovensko-Ameriški Koledar za leto 1921". Cena ista kot lansko leto. Glede vsebine in zanimivih slik bo ta izdaja presegla vse dosedanje. Politiko smo v tem Koledarju popolnoma opustili. Ljudje so informirani o političnih vprašanjih iz dnevnega časopisa. Pri čitanju teh sestavkov se bo podal čitatelj v duhu med zlatokalce divjega zapada, spremljal bo slavne detektive pri razreševanju najbolj zapletenih kriminalnih vprašanj ter stopal z znanstveniki po raznih nepriskanih deželah ter se žnjimi vred čutil naravnim pojavom.

Čitateljem tudi naznanjamo, da bo imel v tem Koledarju svoj posebni oddelek stari znanec Peter Zgaga. Da on kremenito pove, kar pove, je vsakemu znano.

Precejšen del je posvečen tudi zdravstvu, domu in gospodarstvu. Kdor ga hoče prej imeti, ga mora prej naročiti. Tiskali ga bomo le omejeno število. Torej hitro na delo, da ne boste brez Koledarja.

Naročila sprejema že sedaj: Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAJDENA TRUPLA.

Meseca julija 1918 so boljševiki zaprli osem ruskih velikih knezov in kneginj v nek zapuščen rov ter jih pustili tam brez hrane. Umreti so morali strašne smrti. Sedaj so ta truplo našli. Slika nam kaže vhod v rov ter trupla, pokrita s plahdami.

POGON NA STO LOKALOV V NEW YORKU

Na newyorški iztočni strani so prizorili agenti velik pogon na dozdevne krilce prohibicije.

Zvezni prohibicijski agenti so napadli predvečerašnjem sto lokalov, restavracij, delikatesnih trgovin in lokalov, v katerih se baje prodaja mehke pijače in sicer baje radi tega, ker se je v teh prostorih prodajalo na nepostaven način žganje. Posledica je bila, da je bilo izvršenih 70 aretacij. V nekem salonu na Bowersy so baje našli agenti več sodov denaturiranega alkohola ter dosi barvila, katero se rabi sedaj pri izdelovanju žganja.

Celo ekspedicio je vodil Frank Boyd, ki nosi strašno dolg naslov in ki ima na svoji vesti uničenje za marsikatero kapljico.

Oboževalci s hišnimi preiskovalnimi povelji so padli agenti malo po opoldne po svojih žrtvah in agenti izjavljajo, da se je številnim posestnikom prodajalen mehkih pijač ter njih bartenderjem strašno mudilo zlivati v sink vsebino številnih napol praznih steklenic.

Številni ljudje na iztočni strani so dali zraza svojemu začudenju, zakaj se je izbralo ravno iztočni del mesta, ki je znan kot tdnjava Tamanistov.

V neki hiši so dohili prešo ter 25 sodov vina.

FARMERJI IN PREKUPCI.

Chicago, Ill., 5. novembra. — Pet milijonov ameriških farmerjev bodo vprašali za njih mnenje, na kak način bi bilo mogoče izbačiti prekupce. Tako je objavil včeraj komitej sedemnajstih Farmers Marketing Bureau, ki je zboruje tukaj v namestu, da ugotovi, kako bi mogli farmerji dobiti več denarja za svoja pridelke.

Izvedeti hočemo za nazore farmerjev v tem oziru, — je rekel začelnik tega komiteja. — Svoje predloge hočemo predložiti farmerskim organizacijam ter jih prositi, naj pošljejo delegate na komečno konvencijo, ki se bo vršila krog 1. januarja.

STAVKA BELGIJSKIH MAJNERJEV SE ŠIRI.

Bruselj, Belgija, 4. novembra. Stavka premogarjev v Cherleroi premogarskem okraju se neprestano širi. Dosedaj štrajka že 55 tisoč majnerjev. Ostali bodo v krakem sledili.

WRANGELOVE ČETE SE UMIKAJO NA KRIM

Njegova armada se nahaja v jako nevarnem položaju. — Poveljnik je naprosil Francijo za pomoč.

Sebastopol, 4. novembra. — Protiboljševski voditelj v južni Rusiji, general Wrangel, je potegnil pred velikanskim sovjetnim pritiskom svoje čete južno od Injepra na Krim.

V Salkovi je zajel Wrangel na tisoče ljudi, ki so nekod pripadali Budenyjevi kavaleriji. Njegove čete so kljub težkim bojem dobro razpoložene, vendar pa potrebujejo pomoč.

Sovjetni vojaki oblegajo sistem strelnih jarkov, ki zapira pot na Krim. Pravijo, da je treba le 10 tisoč Wrangelovih vojakov, da obranijo Perekop in Salkovo.

Pariz, Francija, 5. novembra. V francoski zunanji urad so dospela nadaljna poročila, ki naznanjajo, da je položaj Wrangelovih čet jako resen.

Vsled zaveztja Perekopa se je pojavila bojazen, da bi bilo življenje generala Wrangla ogroženo, če bi se umaknil na Krim.

Iz zanesljivega vira se je nadejal izvedelo, da je naprosil Wrangel angleško in francosko vlado za takojšnjo pomoč.

V francoskem vojnem ministru pravijo, da bi bilo sedaj prekasno pošiljati vojaštvo na fronto.

ELIOT KARA ŽENSKO OBLEKE.

Boston, Mass., 5. novembra. — Dr. Charles W. Eliot, predsednik Harvard vseučilišča, je včeraj strogo karal ženske bostonske družbe radil njih nedostojne obleke te rekel, da se še slabše obnašajo kot pa ženske iz nižjih slojev. Govoril je v nekem župniščem ter rekel, da morajo ženske samim sebi pripisati propadanje morala.

Lahko ne smatrajo za starokopitnega radi svojih izjav, — je rekel, — a ko sem bil jaz mlad ni novemu možkemu padlo v glavo kaditi v ženski družbi. Kako se ženske oblačijo, vidimo lahko na vsaki cesti Bostona. Naše matere bi rekle, da je to nedostojno. Te mlade ženske nočejo biti nedostojne. One le hočejo biti elegantne in lepe. Njih obleke pa so nedostojne. To ima psihološki učinek in poslabšanje morale je posledica.

Zapazil sem, da imajo nekatero ženske iz nižjih slojev več smisla za manire kot pa ženske iz družbe.

CENA PREGOBU MORA TAKOJ PASTI

Senatni odbor je poslal premogarskim baronom ultimatum. — Kdo je zakrivil te grozne razmere?

Senatorja Walter E. Edge in William M. Galder, ki sta člana senatnega rekonstrukcijskega odbora, sta poslala včeraj premogarskim baronom in drugim profiterjem ultimatum, v katerem je izražena odloena zahteva, da se mora cena pregoBU takoj znižati.

Če se to ne bo zgodilo do 6. decembra, ko se bo sestal kongres, bodo predložene zakonske predloge, naj prevzame zvezna vlada kontrolo nad vso premogovno industrijo v deželi.

Jako značilni so sledeči odstavki v ultimatu:

Dosedaj je dobil odbor dovolj informacij, da ukrene vse potrebno za znižanje cen premoega.

Mi smo sicer proti vladni kontroli, toda pripravljani smo izsiliti tozadevne postavbe, če se ne bo nič obrnilo na boljše. Če ne bo konec profitirstva, bo kongres, ki se bo sestal dne 6. decembra, spravlil vso premogovno industrijo pod vladno kontrolo.

Za sedanjo situacijo so odgovorni premogarski baroni.

DVA UMRLA ZA LESNIM ALKOHOLOM.

Baltimore, 5. novembra. — Dva uslužbenca Edgewood Arsenal, Louis Kincaid iz Lousiane in Patrick Elray iz Brooklyna sta umrla tukaj na posledicah zavijavanja pijače, o kateri se je domnevalo, da je vsebovala lesni alkohol. To je že drugi slučaj zastrupljenja z lesnim alkoholom v arsenalu v teku dveh mesecev in v prvem slučaju je umrlo devet ljudi. Domneva se, da sta pila lasno toniko.

ZVEZNI VOJAKI ODŠLI IZ PREMOGARSKEGA OKRAJA.

Williamson, W. Va., 5. nov. — Zvezni vojaki, ki so bili v službi v Mingo County izza izbruha premogarske stavke, so danes odšli. Njihovo mesto so zavzeli državni konstablerji.

Sedaj je čas, da rojaki naročajo vome listke iz stare domovine, za svoje sorodnike, snanoe in prijatelja.

Pojasnila glede ocn in sploh vse kar potnik potrebuje, daje znana in zanesljiva tvrdica: FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

404 ELEKTORALNIH GLASOV ZA HARDINGA

COX BI IMEL POTFTAKEM LE 127 GLASOV. — PRETEŽNA VEČINA V KONGRESU ZA REPUBLIKANCE. — HARDING BO ODRŽAL CHRISTIANA KOT TAJNIKA. — PREJE DEMOKRAT, A ŽE ŠEST LET V SLUŽBI NOVEGA PREDSEDNIKA. SE JE VDELEŽIL KONVENCije 1912, KI JE NOMINIRALA WILSONA.

Potem ko je bilo število za senatorja Hardinga oddanih glasov sedaj ugotovljeno na 304 od skupnih 531 glasov in potem kot kaže sestoji senat od 59 republikanskih senatorjev in 37 demokratičnih, čakajo sedaj republikanski voditelji le še na poročila iz osmih okrajev v šestih državah, da bodo v stanu izračunati republikanski večino v kongresu.

Neglede na teh osem neodločenih distriktov imajo republikanci 286 članov, demokratje pa le 173, dočim odpadejo drugi sedeži na druge stranke. Večina republikancev znaša vsled tega približno 150, to je največja kar jo je kdaj imela kaka stranka. Tej večini stoji nasproti demokratična 52. kongresa, ki je znašala 148 glasov.

Marion, O., 5. novembra. — George B. Christian ml., bo tajnik predsednika Hardinga, ko bo slednji dne 4. marca bodočega leta prevzel predsedništvo Združenih držav. Skozi šest let je bil tajnik senatorja Hardinga ter je intimen prijatelj Hardingove družine.

Javno se imenovanja Mr. Christiana najbrž ne bo objavilo skozi več tednov, vendar pa je znano, da ni namen senatorja Hardinga uveljaviti kako izpremembo. Pri tem bo sledil senator običaju večine novih predsednikov, ki so hranili svoje prejšnje privatne tajnike tudi potem, ko so prišli v Belo hišo.

Predno je šel v Washington kot tajnik senatorja Hardinga je bil Mr. Christian zaposlen v podjetju svojega očeta tukaj in v Columbus in družini Harding in Christian sta bili sosedji in prijatelji skozi dolgo vrsto let. V onem času se je pojavila v Marionu nova politična stranka, takozvana stranka Hardingovih demokratov. Mr. Christian je bil čist demokrat kot njegov oče pred njim. Bil je pomozni urahnik ter prečital seznam delegatov na demokratični narodni konvenciji, ki je nominirala predsednika Wilsona v Baltimore leta 1912. Skozi več let je bil sosed senatorja Hardinga in v zadnjem času je izročil hišo Hardingu, da jo uporabi kot kampanjski glavni stan.

Poročnik Christian, njegov najstarejši sin, je graduiral z West Point akademije ter je sedaj pribočnik generala Hutchinson v Camp Meade.

POGREŠA SE "STRICA" S \$168,000.

Z ladjo proti Franciji je najbrž odpotoval stric Izrael Krumholz, ki je imel svojo osrečevalnico v londonski "Times" se glasi, da je vogalu Stanton in Christie ceste. Frav gotova stvar pa je, da je mož, ki je izposojal denar na dragulje, izgubil in žnjim tudi vse draгоценosti, ki so bile last njegovih prijateljev ali na katere so že plačali večje svote kot odplačilo. To je bila namreč specialiteta tega Krumholza, to plačevanje na obroke. On pa je obdržal dotične predmete toliko časa, dokler ni bil plačan zadnji in še dalje, — kot se vidi sedaj. Objavil je pred kratkim, da morajo biti do 1. novembra vplačana vsa odplačila. Par dni pozneje naj bi dobili ljudje stvar. Mož je užival sloves velikega poštenjaka.

Domneva se, da se je po francoski poslovil od svojih ovčie ter se odpeljal s parnikom "Rochambeau" v Pariz, kjer pravijo, da je življenje veliko bolj prijetno in zabavno tudi za newyorške strice. Polcija je poslala vsled tega v Havre brzojavko, da ujame ptička. Njegov sorodnik, Heiman Krumholz izjavlja, da ne ve ničesar o nepoštenih naklepih svojstavila pod jamščino \$25000.00.

BOGATA PLAČA ZA PREJŠNJE GA KAJZERJA.

London, Anglija, 4. novembra. V nekem poročilu iz Berlina na londonski "Times" se glasi, da je soglasno s poročilom pravne komisije pruske deželne zbornice plačala pruska vlada 62,000,000 holandskih goldinarjev prejšnjemu nemškemu kajzerju kot pruskemu kralju izza njegovega bega na Holanško. Dobil je tudi velike svote za zračenje svojega novega doma v Doorn, dočim so bile nadaljne svote izplačane grofu Bentincku, na kojega gradu je preje stanovni propadli kajzer. V poročilu se glasi nadalje, da so dobili tudi cesarjevi sinovi polne odpravnine.

STAVKA RUDARJEV V BELGIJI.

Bruselj, Belgija, 4. novembra. V premogarskem okraju Charleroi je danes izbruhnila zapretna stavka premogarjev. Dosedaj se ni speročilo še o nikakih nemirih.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnjo listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in slorabe, vsak skuša postati nitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakoniti bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane spreke starih izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljave se sadnji čas po novi sveti in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljanje jugoslovanških kron po sledečih cenah:

300 kron	\$ 2.70	1000 kron	\$ 8.70
400 kron	\$ 3.60	5000 kron	\$ 43.00
500 kron	\$ 4.50	10000 kron	\$ 85.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsake roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrdba Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

“GLAS NARODA”

“SLOVENIAN DAILY”
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK BAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

“Glas Naroda” izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

En leto vsake št. za Ameriko	En leto vsake št. za New York	En leto vsake št. za celotno državo
En leto vsake št. za Evropo	En leto vsake št. za celotno državo	En leto vsake št. za celotno državo
En leto vsake št. za celotno državo	En leto vsake št. za celotno državo	En leto vsake št. za celotno državo

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Published every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$5.00

Advertisement in agreement
Dagblad bres podlaga in osebnoti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovolljivo pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prostimo, da se nam tudi prošnje bivaličke naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2875

Odgovor naroda.

Začetkom oktobra je bil predsednik Wilson zopet poslal poziv na svoje sorojake, v katerem je osvetlil kritično situacijo ter opozoril narod na nevarnosti, katere bi pretile deželni, če bi se ljudstvo ne podvrlo njegovi volji ter če bi brezpogojno ne odobrilo njegove politike.

— Ta volitev — je rekel predsednik — mora biti resničen narodni referendum. Ljudstvo mora odločiti o tej veliki stvari in volja naroda je najvišja instanca.

Tako je govoril Wilson in tako so govorili drugi demokratični voditelji.

Ameriški narod je slišal vse to ter vpoštoval vse to.

Pri volitvah je oddal svoj glas, pri volitvah je dal izraza svoji želji in volji.

Vodstvo dežele je ameriški narod povelil mečem, ki ga bodo zastopali, resnično zastopali, ne pa posiovali kot avtokrati.

Ameriški narod je z natančno točnostjo pokazal svoji novi vladi pot, katero ima ubrati, in ta pot vodi nazaj k ustavni ljudski vladi, katere je deželi tekmo zadnjih let tako srahovito manjkalo.

V svojem pozivu na svoje sorojake je rekel predsednik Wilson: — Ali hočete vzdružiti čast naroda ter odobriti versaillesko pogodbo? In prav posebno vas vprašam, če hočete odobriti ustavo Lige narodov, ki je vtičena v to pogodbo?

V terek je pa dal ameriški narod na to vprašanje naslednji odgovor:

Warren G. Harding, republikanski predsedniški kandidat, je bil v terek z največjim številom glasov, kar jih je bilo kdaj oddanih za katerega predsedniškega kandidata, izvoljen načelnikom dežele.

Ameriški narod je izvolil kongres, ki je po svojem sestavu republikanski, ker pričakuje od te stranke, da bo čimprej mogoče sklenjen mir.

Harding je bil do zadnje minute svoje kampanje neizprosen so-važnik Lige narodov.

Amerikanci so odobrili njegovo stališče.

Tako so ga odobrile, da te odobritve celo v Beli Hiši ne morejo napak tolmočiti.

Ameriški volileci so zlomili palico nad vlado, ki je delovala proti vsem tradicijam naše velike dežele.

Vstal je vihar ogorčenja ter spravil to vlado spota zano z njeno Ligo narodov in avtokracijo.

Pot za povratek k ameriškim principom je prosta. Svečani referendum je napravil konec hinavščini.

Ljudstvo je zahtevalo svojim služabnikom pot v bodočnost.

Habsburžani na Madžarskem?

Dunajski “Achtungblätt” poroča iz Budimpešte to-le: Ze dalje časa se je opažalo v francoski javnosti Habsburžanom prijazno razpoloženje. V zadnjih dneh pa je prišlo neko oficijelno obvestilo, da Francija sedaj tu formalno ne ugovarja povrnitvi Habsburžanov na ogrski kraljevski prestol. Čudno je, da se menda enako razpoloženje za Habsburžane na Ogrskem pripravljata tudi že pri Italijanih. Toda v Budimpešti sami še vedno niso na čistem, ali naj pride na prestol legitimistična, ali kaka postranska linija. Po zadnjih informacijah je sedaj državni upravitelj Horthy pristopil k strani Karlistov, tako da ima ta sedaj največ pristašev. Budimpeštanska nacionalna skupščina je javno razpravljala kraljevsko vprašanje odklonila. Stranke so se dogovorile, da se v parlamentu o tem vprašanju ne sme govoriti. To se je zgodilo baje zaradi tega, ker glede osebe bodočega kralja stranke še niso edite. Pred dvema letoma je bila vsa Ogrska fanatično republikanska, danes pa je izrečno monarhična. Madžarska javnost nima na potek političnih dogodkov nobenega vpliva in slej kakor prej vodijo madžarsko politiko pustolovci, za katerimi drvi politično neresen, neizobražen in vsaki reakciji dostopen narod. Danes si stoje tri stranke nasproti: Karlisti, Jožefisti in nacionalisti. Ostale stranke so brez vpliva. Karlisti t. j. pristaši cesarja Karla, so danes najmočnejša stranka te imajo med pristaši najodličnejše osebnosti. Odkar so Francozi začeli simpatizirati z Madžari, — tako piše “Prager Tagblatt”, — se število Karlistov vsak dan množi. Nadvojvoda Federik, ki je bil dosedaj navdušen pristaš nadvojvode Jožefa, je nenadoma preskočil med Karliste, ki so ga sprejeli z navdušenjem. Nadvojvoda Jožef nima toliko in tako odličnih pristašev ter je nedavno potoval po Ogrskem, da bi si svoje stališče utrdil, toda brez uspeha. Tretja stranka nasejonalistov hoče posaditi na prestol sedanjega državnega upravitelja, bivšega admirala Nikolaja Horthyja. Horthy baje sam zase ne agitira, pač pa ima ogromno priganjačev. Njegov namen je kolikor mogoče dolgo ostati na krmilu ter skuša skleniti z Rumunijo novo prijateljstvo. Njegovi dedi so bili namreč Rumuni ter je bil njegov oče cesarski častnik, ki se je leta 1848 boril proti Madžarom na cesarjevi strani. Ker ima Horthy najvišje poveljstvo madžarske armade, je čisto mogoče, da se polasti prestola Sv. Štefana, če predno mu lahko postane bivši cesar nevaren tekmeč.

Lahko je imeti pogum svojega lastnega prepričanja, če ima človek naložen primeren denar na banki.

Precej razveseljava novice za številne ljudi je vsebovana v vesti, da je nekdo iznašel sredstvo proti zastrupljenju z lesnim alkoholom.

Edinole prohibicijski kandidat je bil, ki ni doživel pri zadnjih volitvah nobenega razočaranja. Še pred volitvami je rekel, da ne bo izvoljen in prav je imel.

Dopisi

Is West Virginije.

Vroči postni poletni dnevi, dolge žalostne noči, huda suša v grlu, najhujše je pa učinkovala povodenj v mojem želodec. Lahko mi vrjame, kateri ste že imeli svoje želodce v westvirginjskih kopalnicah. Vse to me je tako nazarensko panalo, da sem pozabil na celi svet.

Dolgo me ni bilo na svetlo. Pa kako vendar? Poleg vseh teh dobrot sem imel še posebne ceremonije. Nadzorovati je bilo treba še te salamske neizobražene stene, poslušati koncertne prireditve žab ter organizirati neumne komarje, kateri pridejo tusem na “kajzer maneuver” iz vseh delov vojskujočega sveta. To so ti komedije! “Mufalo” je viharno poletje, “trubel” je poč...

Nekoga prijaznega večera se ti pa prisnehlja rdečelčna lunica izza puklastih, osemnajstega amementa prepričnih westvirginjskih hrubov. Kot nagajiva, poredna deklica, ki trga sree zaljubljenemu fantiču, se mi je smejala skozi razbito oknice na mojo polomljeno pečlarsko posteljo. Zdelo se mi je, da se ravno vrača iz obiska solnčnih vinogradov gorke Californije s pozdravi ljubke vinske kapljice.

Obračam se in obračam. Postelja ni poje svojo skip-skrap melodijo; saj veste, kake strune imajo ponavadi stare pečlarske postelje.

Se nekaj poljubčkov od stene, se parkrat primojdušam — za spim.

Komaj par kratkih minut spanja pravičnega, že je bil pred menoj cel paradiz!

Program teh sanjskih dobrot je obstojal iz samih potic, pečenih praščev ter napoljenih sodčkov vinske sladkosti — in — in — oh, kaj bi vam pravil!

Jaz vesel — in še bolj vesel!

Obližoval sem se, kot da bi se mi pajnt medu preobrnil na usta,

ali da mi je kaka lepoteica poslala kar cel koš poljubčkov za božično darilo.

Se prebudim, pa — figa! Bristem si zaspane oči, segam z roko na ob steno pribito desko pri postelji, ki mi služi za mizo. — ni! Tega ni — tistega ni — onega ni. Jaz pa jezen — in še bolj jezen!

Namesto one ljubljene heerke dobroznane Mr. Grozda iz Californije sem zagledal na mizi dolgočasni “fris” v podobi glažka westvirginjske smrdljive vode. Jej, jej, sem mislil, kam smo prišli!

Ohljuboval sem in prisegel pri vseh bogovih in boginjah vinske svobode, da se poboljšam in prajem času; da me hudobni prohibicijski duh popolnoma ne obsenči, ker da se mi žabe v trebuhu ne zarede.

Obudil sem kes, spil glažek smrdljive vode za naloženo si pokoro ter obljal, da grem, če prej ne, za svete Christmas praznike in obiščem samostane presvitlih berlekov in galončkov. Tam sem prepričan, da mi bodo podeljeni glažki polni milosti božje in odstranjeni grehi iz mojega grešnega želodca vsaj za nekaj dni.

To bo, mislim, najboljša pot, prijatelji. Časi se spreminjajo in svet se obrača. Mi ga pa biksamo, večkrat narobe, malokdaj prav.

Bila je sponlad — prirejali smo prisnodarije za pust, je minulo poletje — še zmiraj za pust, se bliža Božič — že tudi za pust... Planincev Zane.

Cleveland, Ohio.

Gde, Mici Hribar, ki je prišla pred nekaj meseci v Ameriko iz Brezja pri Cerkljici, se je dne 30. oktobra poročila z rojakom Fram Mihelčičem, doma iz Grahovega pri Cerkljici. Na svatbi je bilo vse veselo. Bilo srečno!

Iz Slovenije.

Krvava nedelja v mariborski okolici.

Mariborska okolica je v zadnjem času postala torišče nenjskih tolovajstev, ki se odigravajo kar zaporedoma nedeljo za nedeljo. Prišlo se je v Studencih, drugo nedeljo je sledila Kamencu, v nedeljo 3. oktobra pa je tolovajstvo izbruhnilo kar na dveh krajih: na Teznu in v Melju. V mestu samem se nne upajo nastopiti s poboji; zadovoljujejo se s ponesnaženjem slovenskih lepokov, to se je zgodilo v soboto 2. oktobra na vratih mestnega gledališča, in z razširjanjem nenjskih sramotilnih lepokov v korist plebsitov na Koroškem. Pravo tolovajstvo pa vzpirjajo ob nedeljah v okolici na vračajoče se slovenske družbe. Nedelja 3. okt. je bila prav posebno burna. V Hovčah je imel Sokol svojo veselico, Nemci pa so imeli na Teznu kolearsko dirko, po kateri so se na večer zbirali v gostilni Rot na Teznu. Kolikor je doslej znano, je bilo na tej cesti napadenih več Sokolov, na katere so streljali neznan nemški izvajci. Okoli pol 7. zvečer se je iz Hoč na tej cesti vračala družba Cigele (carinski revizor), Simončič (finančni stražnik), Jurker in podnarednik Josip Čuš, pisar pri okrožni komandi. Otroci so veselo prepevali sokolsko koračnico. Kar pride neznan človek po cesti in prične psovati: Halts Maul, windisches Gesindel! Soproga Simončiča je ugovarjala, da se na slovenskih tleh ne puste žaliti s takimi psokami. Dotičnik je šel naprej, se pa kmalu obrnil in korakal nazaj proti družbi. Može slovenske družbe so slutili, da napadalec nekaj namerava. Hoteč braniti žene in otroke, sta se Simončič in Junker napolila za njim, ker je še vedno izzival in psoval. Simončič ga je že prijel, a se mu je iztrgal, zbežal na njivo ter od tam oddal 3 do 4 strele. V tem je prišel tudi podnarednik Čuš, katerega sta zadela dva strela; eden v roko, drugi nad želodec. Slučajno je prišel mimo avtomobil, na katerega so jaložili smrtionovarno ranjenega Čuša ter ga odpeljali v vojaško bolnišnico, kjer je bil drugi dan operiran. Po zardilu člana te družbe se je nekotiko dalje od tega mesta, v malem

gozdiču, isti večer izvršil tudi roparski umor; v pondeljek zjutraj so našli jokajočega dekca ob strani oropane in ubitega očeta. Na cesti od Melja proti Sv. Petru pa je baje večja nemška družba napadla srbske vojake ter enega vrgla v Dravo. Ko je vojaška patrolja zajela dozdevne storilce in jih odvedla v vojašnico, so ostali s strelji napadli vojašnico.

Duhovniki med seboj.

Nauk “ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe” bi morali predvsem oznanjati duhovniki. Toda ne samo oznanjati, morali bi se sami v prvi vrsti ravnati po njem. Žalibog, da je mnogo duhovnikov, ki se ne ravnajo po tem zlatem nauku. Med temi je tudi dekan Pešec v Šmarju pri Sapu. Njegova pomočnika sta nedavno tega imela biro in sta nabrala dokaj žita, ki ga na nista mogla nikjer shraniti. Obrnila sta se torej na svojega dekana, proseč ga, da bi smela v njegovi žitnici shraniti nekaj vreč pšenice. Gospod dekan pa je to prošnjo odklonil, češ, da ima svojo žitnico prenapolnjeno. Tudi ugovor, da shramba ne more biti polna, ker čisto ne dobita kaplana po več dni kruha pod izgovorom, da je znanjalo žita, ni imel uspeha. Dekan je ostal neizprosen, dasi mu je bilo znano, da se nahajata v sobi, ki pripada kaplanu, po krivici njegova posejilnica, ki jo vodi on sam. In zgodilo se je, da sta kaplana obrnila ost in rekla: “Ako nama ti ne privoščiš shrambe za najino žito, ne privoščiš midva strehe tvoji posejilnici.” In še tisti dan je bila posejilnica na cesti, kaplana pa imata svojo shrambo.

Nemška nasilnost.

Iz Maribora poročajo: Dne 4. oktobra se je javilo s postaje Purkla, da je postal na progi en stroj nesposoben. Odpisal se je takoj nadomestni stroj, ki je srečno prevozil progno Špilje—Cmurek, ko pa je dospel na postajo Purkla, se je pojavil tamkaj neki nemški krojač, zahtevajoč, da stroj ne sme več nadaljevati svoje poti. Poklicanemu orožništvu iz Zgornje Radgone je nuditi krojaček izjavil, da bo 4000 oroženih kmetov zabranilo odhod stroja. Orožništvo je bilo brez moči, da

Peter Zgaga

Gospod urednik: — Moj mož se je večeraj vsedel v surovo maslo. Kako naj odpravim pege — Mrs. S.

— Vrzite hlače proč. Če pa slučajno ni imel na sebi hlače, nam sporočite.

Gospod urednik: — Jaz sem ženska iz Hobokena. Neka žuželka brenci ponoči krog mene ter me moti v spanju. — Kako naj se je iznebim?

Zlezite na okno, se držite tam ter jo ubijte s svojimi visokimi petami.

Gospod urednik: — Jaz sem mlad človek ki trdo delam za majhno plačo. Jaz imam različne zobe, katere je treba odstraniti. Kako naj jih dobim ven brez posebnih velikih stroškov? — Harup. Recite Jack Dempsey-u, da je lažnjivec.

Gospod urednik: — Odkar je prohibicije zaprla vse gostilne, pri naša moj mož žganje s seboj v steklenici. Kako bi mogla prepričati, da bi ne pil one brozge? — Mrs. K.

Kadar prinese tako steklenico, mu jo vzemite ter jo pošljite v ekspresom v naše uredništvo.

Iz Los Angeles poročajo, da bo stalo striženje las kmalu 25 centov. — To je najbrž zopet kak nov trik, da se spravi ljudi tjakaj ter jih oskuba.

— Ali ima tvoja žena kaj smisla za humor?

— Meni se zdi, da ga ima, — je odvrnil prijatelj, — kajti čim bolj smešno izgleda obleka, več rada plača zamjo.

Misli demokratičnega optimista.

V porazu se zahvalimo za to, da se volitive niso vršile pred dvema ali tremi tedni, to je pred časom, ko je pričel pihati veter proti Coxu.

Številnim demokratom je sedaj popolnoma vseeno, če znižajo restvaracije svoje cene. Sedaj, ko so si ogledali volilni izid, jim je prešel tek za precej časa.

Zkakj sploh tožiti in jadikovati? Hotel sem staviti en dolar proti stotim, da bo Cox zmagal. Nikdo ni vzel dolarja. Še vedno je najti poštene ljudi na svetu.

Razventega pa ima Cox še vedno svoj job kot governor Ohija. Njegovi ženi in baby-ju ne bo treba vsled tega stradati.

Kar si storil dobrega, pozabi — ter stori nekaj boljšega.

Častilakomnost, če nima za seboj nadarjenosti, je zločin.

Kako dosti sre se izgubi; in kako redkokdaj je mogoče najti sree!

Kadar človek ničesar ne občuti pri kaki stvari, reče ponavadi: — To je stvar občutka.

Sree je kot veša, ki hiti v luč ter zgori v njej v pepel.

Nekateri diplomati se prav posebno zavzemajo za Armence. Čudno. Najbrže niso od njih še nikdar ničesar kupovali.

Ko bodo imeli enkrat profitirji ves naš denar, bodo znižali cene.

Kadar se sleparija obleče v nedeljsko obleko, ji pravimo diplomacija, — pravi neki modrijan.

Neka ženska je drugo obklala z nožem... Torej tudi v ta posel so se vrinile!

bi pa se stroj ne vrnil, so nahujskani Nemci in nenčurji razdrli progno, da je bil za nekaj časa ves promet ukinjen. Ali bo take nasilnosti trpela vlada?

Slovenec — ravnatelj pošte na Kitajskem.

V mestu Soochow v provinciji Kiangsu na železniški progi Shanghai—Nanking, 90 km od Shanghaija, je ravnatelj odtodne kitajske pošte naš slovenski rojak Fran Hostnik. Soochow je veliko mesto, ki šteje 800.000 prebivalcev. Mesto obdaja krog in krog

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena 1. 1898 Inkorporirana 1. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.
Predsednik: **MIHAIL BOVANSKI**, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsed.: **LOUIS BALANT**, Box 108, Pear Avenue, Lezlin, O.
Tajnik: **JOSSEPH FISHER**, Ely, Minn.
Blaginik: **GRU. L. BROZICH**, Ely, Minn.
Blaginik neplačanih s-pripril: **LOUIS OOSTELLO**, Salka, Colo.

Vrhovni Sdravnik.
Dr. **JOS. V. GRAHEK**, 543 N. Ohio Street, W. S., Pittsburgh, Pa.

Nadorniki.
JOHN GOUZA, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue 4th, So. Chicago, Ill.
IVAN VABOGA, 5128 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Vse stvari tikačobe se uradnih svedev kakor tudi denarne podlimate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje na sprejem novih članov in sploh vsa sdravstvena spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega sdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem ob oblihi pristop. Jednota posluje po “National Fraternal Congress” lestvil. V blaginji ima okrog \$300.000. (tristotisoč dolarjev). Bolniški podpor, občudnin, in posmrtnin je izplačala še nad poldrug milijon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov (lice) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Družna Jednota se nahajajo po raznih slovenskih naseljih. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 8 član ali članicami.

ogromen zid, ki je dolg 16 milj. V mestu je razvita trgovina zlasti kitajsko svilo. V vsej Kitajski je Soochow na glasu kot mesto, v katerem žive najlepše kitajske kratice. Ravnatelj Hostnik se vrne v nekaj mesecih v domovino, kjer ostane petnajst mesecev na dopustu.

Nakup sadja na Spodnjem Štajerskem.

Letos je na Spodnjem Štajerskem sadje obilno obrodilo. Ker tam pridelujejo tudi vino, ga ne rabijo toliko za domačo pitjačo ali za mošt in ga prodajajo drugam. V Maribor so prišli kupeci iz Holandske, ki so nakupili veliko sadja. Za lep sad plačujejo na domu za kg K 2.20. Odposlali so že veliko vagonov. A tudi v Nemško Avstrijo ga gre precej. Ker Avstriji primanjkuje drugih živil, Izvozna carina za sadje je veliko znižana in se plačuje sedaj malenkost. Iz Bosne in Srbije bodo izvažali veliko posušenih sliv.

Električna luč.

napeljana iz falske elektrarne, je zažarela v Mariboru prvič v petek dne 2. oktobra zvečer.

Nemci ne spoštujejo niti mrtvecev.

Iz Maribora poročajo: Pri pogrebu podnarednika Josipa Čuša, ki je postal žrtev nemškega tolovajstva, se je zopet enkrat pokazala nemška kultura v pravi luči. Vojaškega pogreba z godbo se je vdeležil poleg vdove s štirimi otroci tudi mariborski Sokol in številno slovensko mariborsko občinstvo. Ko je šel sprevod po Slovenski ulici, je stal pred svojo trgovino s sadjem pokrit zagrižen Nemec Edvard Mydlil. Ko ga je prodajalka opomnila, naj mrtveca izkaže zadnje čast in smane klubok, je nožakar oša no odgovoril: “Wer keine Ehre besitzt, dem kann man auch keine Ehre erweisen!” (kdor nima nobene časti, temu se je tudi ne more izkazati), kar je izzvalo med vdeleženci pogreba razumljivo razburjenje. Ker bi bilo skoraj prišlo do neljubega incidenta, je policija naduteza aretirala in spravila na varno. Druga aretacija se je dogodila pred pokopališčem. Ko je imel superior Rant ob odprtem grobu ganljiv govor, je neka Marija Kermel, zagrižena nemčurka, zaklicala: “Recht geschieht ihm! Warum ist er zum Sokolfest gegangen, wäre er zahause geblieben!” (Prav se mu je zgodilo! Zakaj je šel na sokolsko slavnost, raje bi bil doma ostal!) Občinstvo se je komaj vzdržalo. Med govorom starosta Sokola dr. Serneca pa je Marija Kermel znova ponovila svoje medklie in dostavila: “Warum wird jetzt nicht ‘Zivio!’ gesehrien?” (Zakaj se zdaj ne kliče ‘Zivio!’?) Po končan obrodu so stavile dame predržno nemčurko pri kapelici na odgovor, ta pa jih je poštemo ozmernjala in opljuvala, narkar jo je policija pred vrati pokopališča aretirala. Kot tretjega je policija

Dobra dela so vpišana v spomin.

Če dobro poslušate svoje prijatelje, ne bodo vaših uslug nikdar pozabili. Priporočili vas bodo, kjerkoli se jim bo nudila prilika za to. Ta je tajna slovesa. Trinerjevo Grenko Vino si dobavlja vsak dan nove prijatelje. Miss Irma Tarasovits nam je pisala iz Astoria, N. Y., 29. septembra: “Moja mati je bila bolna tekomo spomladi in naš zdravnik ji je nasvetoval, naj se poda na kmete. Ko je bila tam, v mali pennsylvanski vasici, ji je nekdo dal steklenico Trinerjevega Grenkega Vina, katerega je poskušala. Izza onega časa je pridobila mati šest funtov na teži, čuti se dosti boljše ter je navdušena za nadaljnjo uporabo tega zdravila. Kje ga lahko tukaj dobim?” — Taka dela so vpišana v spomin ter oklepajoče sloves Trinerjevega Grenkega Vina kot najboljši sredstvo za želodčne boleznje. Ustvari zdrav tek, pomaga prebavi ter drži črevesje v redu. Izplačalo se vam bo imeti doma tudi druga Trinerjeva zdravila, Trinerjev Liniment za revmatizem in nevralgijo, Trinerjev Mirilec Kaslja za prehlade itd. Vax lekarinar ali prodajalec zdravil jih ima v zalogi. — Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Newyorški zastopnik: 340 E. 71 Street.) (Adv.)

Kako postane bogati.

Na razpolago vam je velik zaklad, če sežete po njem — izobrazba. V Ameriki morate znati angleščino, da lahko rečete, da ste izobraženi. Pohajajte angleške večerne šole. Pri učenju vam bo velik pripomoček Angleško-slovenski besednjak, ki vsebuje 25.000 angleških besed tolmachenih na slovensko. Označena je slovenska izgovarjava s slovenskimi črkami. Vsaka hiša bi morala imeti en izvod. Naročite ga na ta naslov:

Dr. F. J. Kern
6202 St. Clair Avenue
CLEVELAND, OHIO.
Cena besednjaku je \$5.00.
Istotam lahko naročite Zornanove pesmi za \$1.25. Posljite denar naprej, ker po poštnem povzetju več stane in se pošiljatev zakasni.

Dominij Avstrije ali dominij Jugoslavije.

V Londonu se je sestel poseben komitej, kateremu pridajajo razne banke, seveda le prvovrstne, in ta komitej si je nadejal nalogo, da obnovi dežele nekdanje avstro-ogrske monarhije. Tu ne gre samo za sedanjo Avstrijo, marveč namerava ta komitej "of reparation" raztegniti svoje delovanje tudi na druge dežele, najbrže tatej tudi na našo državo in jih industrializirati. Veseliti bi nas moralo sicer, da smo naši v inozemstvu toliko razumevanja, a bojimo se, da bo namesto naravnega razvoja prišlo v naši deželi z industrializacijo od zunaj do prave katastrofe in da bomo prišli ne samo v odvisnost tujeja kapitla, marveč bomo doživeli namesto blagostanja, obubožanje našega naroda. Nič ne bi imeli proti temu, če nam hoče priskočiti tuji kapital na pomoč kadar zmanjka našega, tudi gotove kontrole bi ne smeli odklanjati, proti temu pa moramo biti z vso energijo, da bi vsi naši viri prešli v tuje roke in da bi ljudje našega naroda smeli igrati na lastnih tleh le podrejeno vlogo; to pa samo zato, ker nam ni bilo dano dosti časa, da smo se pripravili za nalogo svoje bodočnosti. Z drugimi besedami, industrializacija naših dežel, ki so v agrarnem pogledu pasivne, je nujna potreba. Industrializacija pa ne sme izvršiti skokoma takoj, ker za to nimamo zadostnega števila izvežanih delavcev, niti ne primernega števila tehnično izobraženih inženitov, najmanj pa zadostnega števila volilnih oseb. Vse to mora pri nas šele zrasti, na industrializacijo se moramo pripraviti. Šele tako pripravljene lahko polagoma snujemo podjetje, oziroma razširjamo to, kar imamo, v veleposelstva in vzamemo lahko v pretres raztegnitev naše industrije tudi na druge agrarne pasivne pokrajine. V tem oziru smo gotovo Sloveni med Jugoslavyani poklicani igrati prvo vlogo. Če pa pride tuj kapital k nam in nas hoče osrečiti z industrializacijo, je čisto gotovo, da bo hotel imeti že od prvega dneva naprej iz naše zemlje, iz naših žuljev, obresti. Za to nam jamčijo imena bank, ki so zastopane v tem komiteju: London Joint and Midland Bank, Lloyd, Morgan, Gosehen, Rotsehild. Ne mislite, da velja tu kaj drugega, kakor tudi denar. Gre pa pred vsem za tele panoge: Kovinarstvo predilnice in tovarne za suhno. Gre pri tem še za vse druge potrebščine ter skruša ta angleška kapitalistična družba dobiti v roke še premost, petrolej in celo železnice. Sirovine bi se našle doma, dvigala bi jih družba, torej se pridruži rudarstvo. Kaj ostane potem nam? Kdor bo izmed nas hotel zagotoviti za to ali ono, da se postavi na lastne noge, tega bo že takoj izpočetka ubila konkurenca neizprosna tujeja kapitla. In še druga nevarnost nas čaka. Kljub temu, da bi bili naši kraji prav zaprav ena sama tovarna, bi predmeti, ki prihajajo iz te tovarne, ne bili prav nič cenejši, nasprotno, tuja družba bi predpisovala, koliko izdelanega blaga se izvozi, ostanek šele bi smel ostati v deželi. Tuj kapital pričakuje torej tudi že, da bo smel in mogel predpisovati naši vladi smernice za trgovinsko politiko. In proč je naša suverenost. Znamenje pa je to tudi, da pričakuje tuji kapital v naših deželah, cenejše delavne sile, torej cenejši človeški material. Vse to so slabi izgledi. Kakor želimo industrializacijo, na ta način je ne smemo želiti, ker bi bilo to usodno za naš narod. Hvala za to bomo tujeju kapitalu, če nam pomaga čim prej uresničiti prehod industrijsko stanje, da povzdignemo blagostanje naših ljudi. Če odpade poten: še nekaj tudi na tujec, ne bo nič škodovalo.

Kakor je to zelo krotljivo vprašanje za nas, je še drugo vprašanje zelo važno. Že danes opazimo povsod silno pomanjkanje delavnih moči. V hipu, ko bodo velike tovarne odprle svoja vrata tisočim delavcem, bo ubita naša mala industrija in obrt. Milijoni bi šli lahko v najkrapšem čem in nič, dočim bi se morala iz domače zemlje vzraščajoča industrija opirati na te producente in jim omogočiti skupno delovanje z veliko industrijo ali pa jim olajšati prehod v veleindustrijo oziroma v likvidacijo.

Spoznanje, da ni mogoče priti v domovini do blagostanja in da se plačajo v tujini delavne moči bolje, kakor v domovini, bi pospešilo tok izseljevanja. Tuj kapital pa bi ne smel trpeti, da se njegovi obrati v naših deželah ustavijo, zato bi moral poskrbeti za prihodek človeškega materiala, morda cenejšega kakor je bil naš. Čital sem nedavno, da je v gotovih pokrajinah Kitajske lakota, sploh to Kitajci zelo cen človeški material. Ne rečem, da bi prišli na mesto naših delavcev nazivno Kitajci, ker je prevoz vendar za enkrat še nekoliko predrag, toda mi imamo tu blizu Italijane, morda bi se hotel kdo izseliti iz Italije, iz Rumunije, Male Azije. In kmalu bi doživeli, da naša zemlja ne bi bila več naša.

Slika, ki sem jo vrgel na papir, je slikana samo v grobih obrisih, ni treba, da bi bila v podrobnostih pravilna, v celoti pa gotovo ni pogrešana.

Sikane proti dijakom.
Te dni so postavili Italijani pred vse suške središnje šole karabinjerje, ki zahtevajo od vsakega dijak legitimaicije. Ako se izkaže, da dijak ne stanuje na Suški, temveč v kakem drugem kraju okupiranega ozemlja, ga ne pušče v šolo, marveč ga peljejo na polje in ga tam zopet izpušče z navodilom, da mora hoditi v šolo v kakem drugem kraju Julijske Benečije, ker da je tam dosti srednjih šol. Očitno je, da delajo to radi tega, da bi popolnoma opustili srednjo šolo na Suški. Na vprašanje, zakaj to delajo, so odgovorili karabinjerji, da so dobili za to nalogo od komande v Opatiji.

Promocija.
Dne 2. oktobra je bil na medicinski fakulteti v Pragi promoviran doktorjem vsega zdravilstva Rado Sviližoj, doma iz Medane v goriskih Brežih.

Goriški nadškof
bo baje imenovan kardinalom. Italijani že dolgo časa rujejo proti njemu, zato je povsem verjetno, da bo sledil škofu Karlinu, da bo odstranjen iz Primorja. Kot kardinal bi bil dr. Sedej odpoklican v Rim. Promoveur ut admoveatur! Na njegovo mesto bi prišel ravnatelj centralnega semenišča, monsignor Castelliz, zagrižen Lah.

Izboljšanje v prometu preko Maribora
je nastopilo hitro, kar se je pričelo hitreje cariniti. Postaja je imela nedavno 700 vagonov evropsko neodpravljenih, sedaj (10. oktobra) jih je stalo samo še 80 vagonov. Če se hoče, gre vse tudi po carinskem postopku.

Ponacirel se je
v okolici Št. Jakoba v Rožu član orlovske organizacije. Manipuliral je neprevidno s samokresom, ki se je sprožil. Krogla ga je ranila na roki in prodrla v prsa. Prvo pomoč mu je nudil dr. Janežič. Prepeljali so ga v ljubljansko deželno bolnišnico.

Jugoslavia irredenta.

Sikane proti dijakom.
Te dni so postavili Italijani pred vse suške središnje šole karabinjerje, ki zahtevajo od vsakega dijak legitimaicije. Ako se izkaže, da dijak ne stanuje na Suški, temveč v kakem drugem kraju okupiranega ozemlja, ga ne pušče v šolo, marveč ga peljejo na polje in ga tam zopet izpušče z navodilom, da mora hoditi v šolo v kakem drugem kraju Julijske Benečije, ker da je tam dosti srednjih šol. Očitno je, da delajo to radi tega, da bi popolnoma opustili srednjo šolo na Suški. Na vprašanje, zakaj to delajo, so odgovorili karabinjerji, da so dobili za to nalogo od komande v Opatiji.

Promocija.
Dne 2. oktobra je bil na medicinski fakulteti v Pragi promoviran doktorjem vsega zdravilstva Rado Sviližoj, doma iz Medane v goriskih Brežih.

Goriški nadškof
bo baje imenovan kardinalom. Italijani že dolgo časa rujejo proti njemu, zato je povsem verjetno, da bo sledil škofu Karlinu, da bo odstranjen iz Primorja. Kot kardinal bi bil dr. Sedej odpoklican v Rim. Promoveur ut admoveatur! Na njegovo mesto bi prišel ravnatelj centralnega semenišča, monsignor Castelliz, zagrižen Lah.

Izboljšanje v prometu preko Maribora
je nastopilo hitro, kar se je pričelo hitreje cariniti. Postaja je imela nedavno 700 vagonov evropsko neodpravljenih, sedaj (10. oktobra) jih je stalo samo še 80 vagonov. Če se hoče, gre vse tudi po carinskem postopku.

Ponacirel se je
v okolici Št. Jakoba v Rožu član orlovske organizacije. Manipuliral je neprevidno s samokresom, ki se je sprožil. Krogla ga je ranila na roki in prodrla v prsa. Prvo pomoč mu je nudil dr. Janežič. Prepeljali so ga v ljubljansko deželno bolnišnico.

Gospodarstvo.

ZETEV V BAČKI

Sombor, v začetku avgusta. Zetev sama je v Bački sedaj dovršena. Mlačev je v polnem teku. Vsi nezadostni množini premoženja in kuriva sploh kakor tudi deževja zadnjih dni je bila mlačev precej ovirana.

Rezultat žetve je sledeči: Ječmena je bilo posejane več kakor lani. Zetev se je vršila v drugi polovici junija, mlačev pa v prvi polovici julija, je torej popolnoma končana. Zrnje je drobnejše kot lanske, zlasti ono jarega ječmena. Tuje primesi je približno toliko kot lani. Pivovarski ječmen je letos slabši. V splošnem je ječmenova letina slabša od srednje.

Rž. V poštev prihajajo samo gornji kraji Bačke, t. j. okolica Bajce. Posejane površine je bilo približno toliko kot lani. Zetev se je vršila v juliju, mlačev istočasno s pšenico. Dobljeno zrnje je deloma nerazvito, množina manjša kot lanske leto.

Pšenice je bilo manj posejane kot lani. Posebno ozimne je bilo manj. Temu je bilo krivo deloma neugodno jesensko vreme, nefunkcioniranje odvodnih naprav in po nekod pa tudi agrarna reforma. Primanjkljaj ozimne so mestoma skušali nadomestiti z jaryno. Ali tudi tedaj so se pokazale iste ovire kakor na jesen. Sicer pa so imeli mnogi svoje pomisleke proti parini, zakaj le-ta se v Bački le nerada obnese.

Zoritev odnosno žetev pšenice je začela v začetku julija in je trajala do okoli 20. Z žetvijo je začela roko v roki tudi mlačev, katera se traja dobljeno zrnje je kaj različno. So kraji, kjer je debele in lepo razvilo skoro brez tuje primesi in s težo do 78 in še več kg. velika večina pa jih je, kjer je zrnje drobno, nerazvito, zakrnelo in ponekod celo z nagrbančeno kožico kakor bi bilo trpel od suše. Hektoliterska težina tega zrnya je seveda zelo mala in se vrti okrog 70 do 72 kg. Povprečna teža letošnje pšenice bo tedaj znašala okoli 73 do 74 kg. Nosprotno pa bo tuje primesi manj kot lani.

Kvantitativno je pšenice manj kot lanske leto. Vzrokov je več. Predvsem je ilo pšenice iz navedenih razlogov manj posejane dalje so jesenski setvi precej naškodile miši in končno sta tudi deževje in meglja napravila svojo. Razen tega pe žito napadla rja, klasje je ponekod ostalo prazno, ponekod pa le z nepopolno razvitim zrnjem.

Po tukajšnji navadi se požeto oziroma pokošeno žito na polju spravi v kopice. Iz ene take kopice se je normalno dobilo po 30 do 35, v zelo dobrih letinah celo do 45 kg zrnya. Letos so take kopice vrgle kaj različno. Bilo je takih s samo do 15 kg., a bilo je tudi takih s 40 kg zrnya. Večina je dala 20 do 25 kg. Na enem jutru po vršine se je pridelalo povprečno 6 do 7 stotov zrnya.

Oves. Izmed vseh vrst žit je letos v Bački najbolj obrodil oves. Žetev je končana, mlačev pa še ne. Uspeh je mnogo boljši kot lani. Kvaliteta zrnya je "dobra" do "prav dobra".

Krompir. Bačka ni pokrajina za krompir. Sade ga je toliko kolikor doma potrebujejo. Njegova kvaliteta pa tudi v najboljših letinah zaostaja za ono iz Slovenije. Na trg prihaja dokaj zgodaj, nekoliko isti čas kakor na Gorikem. Kolikor se da doslej sklepate, je letos obrodil srednje. Gomoljke so sicer popolnoma zdrave in lepe, debele pa niso. Morda bodo poznejše vrste boljše.

Sadje in zelenjava. ako sadje kakor zelenjava je obrodilo precej obilno in dobro. Posebno okolica Novega Sada je bogata sadja in zelenjave, odkoder se izvažajo v Belgrad in Zagreb. Seveda zelenjava tukaj ne prihaja za prehrano, toliko v poštev kot v Sloveniji, ker tukaj tvori ljudsko prehrano v glavnem meso in moka. Sočivje je bolj podrejene važnosti. Trgi so polni lepih jabolk, hrušk. V obilini meri se dobe slive, breskve; obilo je črešenj, vošenj in kranjih marlice itd. Vsepolno je melon, lubenice in najraznovrstnejše zelenjave.

Grozdje prihaja že kakih 14 dni na trg. Jagode so za sedanji čas precej dobro razvite, zdrave in sadke. Letina sama bo nekako srednja. Po nekaterih krajih dolnje Bačke slabēja.

Koruzna. Ker se ozimne ni moglo dovoljno posejati, so seljaki na

domestili prazna polja s koruzo. Zato je imamo tudi precej večposajane kot lani. Doslej je na polju zelo lepo stala. V poslednjem času pa je na več mestih občutno napadena od škodljivca Botys nubilalis. Razen tega jo je pretekli teden precej polomil vihar, ki je razsajal po dolnji Bački, ob Tisi in tudi v Banatu.

Razen teh glavnih predmetov se v Bački prideluje še cela vrsta drugih, kakor: stročnice, proso, hmelj, deteljina in oljnata semena, predvne rastline itd.

Iz navedenega izhaja, da je letošnja žitna in krompirjeva letina v Bački srednja, sadna in zelenjadna dobra, koruzna bo morda dobra in vinska nekako srednja.

Kolik je pridelek žita v številkah, mi ni znano in dvomim, da bi mogel letino vsaj približno v številkah izraziti.

Financi minister Kosta Stojanovič je izjavil v nekem intervju (glej štev. 353 "Jedinstva" iz Novega Sada od 30 pr. m.), da bo letošnja žitna letina brez pasivnih krajev (Slovenije, Bosne, Hercegovine, Dalmacije, itd.) t. j. Srbije, Stara Srbija, Macedonija, Vojvodina ter Hrvatska-Slavonija dala 200.000 vagonov pšenice, 100 tisoč vagonov ječmena, rži in ovsa ter 420 tisoč vagonov koruze. Dalje pravi, da ministarstvo ishra ne zahteva 22.000 vagonov pšenice in koruze za pasivne kraje, a on da računa v to svrhu 30.000 vagonov.

Ja nisem v položaju (in mislim, da tudi nihče drugi ne), da bi mogel ob sedanjih razmerah kontrolirati resničnost gornjih ogromnih števil. Vendar je pa eno gotovo in to trdim s polnim prepričanjem: Žita imamo dovolj in mnogo več kakor ga rabimo za lastno porabo. To svojo trditve naslanjam na svoja lastna opazovanja iz preteklega gospodarskega leta.

V preteklem gospodarskem letu smo pokrili lastno potrebo v aktivnih in pasivnih krajih. Centralna Uprava je tudi precej izvozila v tuje države, in danes, ko je novina že pod streho, imamo še lepe zaloge stare pšenice in naravnost ogromne množine — čeprav ne prvovrstne — koruze.

Letošnja letina v Baki res ni taka, kakor so jo napovedovali časopisi, ali zato imamo pa v Srbiji mnogo več posejane kot v prejšnjem gospodarskem letu.

Iz tega sledi, da do prehranjevalne krize vsled pomanjkanja živil pri nas absolutno ne more priti in če pride, ne bo to kriza vsled nesposobnosti za to poklicnih faktorjev.

ITALIJA PRIZNAVA REKI PLEBISICIT.

Beogradska "Politika" prinasa daljši interview z italjanskim zastopnikom v Beogradu Galantijem, ki zavrača očitke, da Italija zavlačuje priprave za pogajanja v jadranskem vprašanju. Glede Reke je izjavil Galanti, da se mora rešiti ta spor potom sporazuma. Italjanska vlada pridnava Reki pravico do samoodločbe. Prebivalstvo mesta, okolice in kvartnerskih otokov naj samo določi obliko svoje države.

Zagrebsko "Narodno Djelo" poroča id Beograda, da je bila 3. oktobra ministrska seja pod predsedstvom regenta Aleksandra. Ki je trajala nad dve uri. Bavili so se z vprašanji zunanje politike, Jugoslovska, kakor tudi italjanska vlada se na moč trudi, da bi se jadransko vprašanje definitivno rešilo.

MALA ENTENTA.

Iz Pariza se poroča: Take Jonescu je v razgovoru z zastopnikom lista "Intransigent" povedal, da namerava odpotovati na Anglesko: čez nekoliko dni se vrne v Pariz in odpotuje v Prago in Beograd. — Pomen male entente se je jako povečal. Vsa sporne točke med Česoslovska in Poljsko bi se dale lahko odpraviti, ako se Poljska ne bi več nahajala v vojnem stanju. Med državniki Rumunije, Jugoslavije, Česoslovske in Grške vlada popoln sporazum. — Take Jonescu misli, da bo tudi Poljska pristopila k mali ententi, čije politika temelji na petih mirovnihih pogodbah in je prilagodena politiki zavznikov.

Požar v Trbovljah.

10. sept. je začelo goreti v Trbovljah v strojih električne žage in se je ogenj tako hitro razširil, da se bila v trenutku vsa okoli stoječa skladišča lesa in desk v plamenu. V bližini stoečih 10 velikih rudarskih hiš je bilo v največji nevarnosti, kajti iz prvih, najbližje goreči žagi in skladišču stoečih streh rudarskih hiš se je sumljivo kaditi, šipe na oknih so pokale, opeka se je vsled vročine razletavala in vsak hip so rudniški stanovalec pričakovali še večje katastrofe. Ljudje se nosili pohitro pod mlo nebo, otroci so jokali in vsak je hotel rešiti, kar mu je bilo najdražje. Rudniško gasilstvo ki je bilo dosedaj samo na pogorišču, je odgovorilo, ker je brizgalna preslaba in ni bila niti najmanjša kos svojemuo mogočnemu nasprotniku. V največji nevarnost je bila tudi v bližini stoječa zaloga bencina, petroleja in olja in tudi vsa "Rudniška centrala": kovačnice, ključavničarnice, mizarnice z neštevilnimi stroji, kar bi pogoltno. Trboveljski družbi milijon kron in Bog zna koliko človeških žrtve, ako bi v najopasnejšem trenutku ne prihitelo na lice groze in nesreče "Prostovoljno gasilno društvo iz Trbovelj" z motorno brizgalno. Zmaga se je obrnila na stran gasilcev. Iz štiri čevli metala trboveljska brizgalna mogočne curke v požar, v prvi vrsti pa se je obrnila pozornost brizgalne na ogrožena bližnja poslopja. Zmagala je človeška moč nad silnim ognjenim elementom. Žaga in skladišča lesa so pogorela sicer do tal, kakor tudi vse električne priprave in stroji v žagi, toda glavno je bilo rešeno. Vsa čast trboveljskemu prostovoljnemu gasilnemu društvu, ki je dospelo še vedno o pravem času na pogorišče, akoravno je moralo še itak ob prepoznih obvestitvi požara, iskati šele vprežno živino za brizgalno in potezalno lestvo. Rudniškemu vodstvu bi to pot nasvetovali v njegovem lastnem interesu, naj v sličnih slučajih pošlje takoj vsaj dva para konj v Trbovlje, ker naši kmetje imajo svojo živino čez dan večinoma na polju. Koneno pa menimo kot nepristranski opazovalci, da bi bila sveta dolžnost trboveljske premostokopne družbe, nagraditi kolikor toliko požrtvovalnega gasilnega društva, ki je rudniku rešilo svojim energičnim pravočasnim nastopom mnogo milijonov marsikateremu človeku pa življenje. — Škoda, ki je povzročil požar, znaša še vedno okoli 2 milijona, toda družba je menda dobro zavarovana.

Pretepi ga, kdor je palice vajen, on misli, da je od ljubezni glajen. Fran Levstik.

Prevare trup človeštvo vzdrami, da se prahu otrese znat, ukrene novo solnično pot. Anton Medved.

Oglasi naj se neki GREGEL. Pri upravnistvu Glasa Naroda ima pismo, katero je pisala njegova sestra Marija Svetina, Vrhe, Slovenji Gradece, Jugoslavija. (6-8-11)

NAZNAVILIO IN ZAHVALA.

Tužnim srecam naznavjamo sodnikom, znaneem in prijateljem, da nam je uuml naš nadvse ljubi sin oziroma brat

WILLIAM ESSIHC.

Rojen je bil 14. novembra 1916 in za večno zaspal 24. oktobra ob 9.30 zvečer.

Tem potom se zahvaljujemo vsem prijateljem in sosedom, kateri so prišli nas obiskat v naših žalostnih urah. Najtoplejša hvala Mr. in Mrs. J. Vidergar, ki stannu tako lepo izkazala zadnji poždrav.

Ravno pred dvema letoma smo izgubili mater oziroma ženo in sedaj ga je pa mati poklicala k sebi.

Tebi, naš ljubi sin in brat, ki nam ostaneš v spominu do našega zadnjega dne, kličemo: V miru počivaj, lahka naj ti bo zemlja!

Zalujoči ostali: Stephen Essich, oče. Stephen, brat. Mary in Fanny, sestri. Virdeca, Ill. 31. oktobra 1920. P. O. Box 836.

SEVERA'S GOETHARDOL

Držite ta liniment pri roki.

Kadar trpite na revmatizmu, lumbaci, sciatici, neuralgiji, bolečih mišicah, otrpljenih členih, krčih in drugih znanjih bolečinah, rabite samo

Severa's Goethardol

(Vrste Severa's Goethardolke) na mesto, kjer je bolečina, in se lahko pripravite, da Pasovi se zinu dobro obnese! Koručno vam bo kmalu odleglo. To znameniti Goethardol liniment je bil razbjen sketi trideset let z največjim in zadovoljivim uspehom za odvrnitev lokalnih bolečin in odstranjenja oteklin. Napredaj v vseh letnabah. V dveh menah. 30c in 60c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Rad bi izvedel za naslov mojega prijatelja JOHNA KNAP. Nahaža se nekje v Pennsylvaniji. Prosim cenjene rojake, da bi mi kateri nazivnil njegov naslov ali naj se pa sam javi svojemu prijatelju Andrew Lekson, 7207 Addison Road, Cleveland, Ohio. (6-9-11)

Isčem ALOJZLO GRACAR iz Rajhenburga, vas Rožno, Stajersko. Prebiva sedaj v Združenih državah že približno sedem let. Prosim cenjene rojake širom Amerike, ako je katerega znano njeno bivališče, da mi blagovoli naznati, ali pa ako sama bere ta oglas, naj se javi na sledeči naslov: Anton Soln, Box 53, Sugarite, N. Mex.

IMPORIRANE BRINJEVE JAGODE
Najboljše vrste
Vreča 130 funtov \$13.—
K naročilu priložite Money Order, MATH. PEZDIR, Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

Za boleznii in bolečine

PAIN-EXPELLER

Travniška znanost v pat. ur. Zdr. dr. Prijatelj v Potrebi

Za božič lahko pošlje vsak zaboj svojem v stari kraj.

Sprejmemo zaboje do 1000 funtov težke, toda zaboji morajo biti močni, da se ne razbijajo.

Mi bomo odpotali vse zaboje 16. novembra, tako, da jih dobe zagotovo za božič.

Računamo za prevoz le 15 centov za funt.

Kdor ho postal naj pošlje tako, da jih dobemo do 10. novembra.

STRUKEJ & HORAK
European Trading & Export Co.
88 - 6th Avenue. New York, N. Y.

ZASTAVE

Regalije in vse društvene potrebščine. Garantirano delo in blaga. Izdeluje po zmernih cenah vaš rojak

VICTOR NAVINSEK, 33 i Greeve St., CONEMAUGH, PA.

NAGRADO VREDNO \$5.00 DOBITE

zastonj, če naročite pri nas pravi Columbia glasni in močni gramofon in Vaše sloven. plošče, in sicer od danes pa do Božica t. l. Vsakemu naročniku damo z gramofonom vred čisto zlato krasno kratavno iglo, vredno \$5.00, če pa naroči gramofon ženska, ji damo krasno 20 let garantirano broško.

Pri tem niso cene pri gramofonih in recordih za cent višje kakor so bile. Ako nimate pri rokah našega cenika, pišite karto, in mi ga Vam takoj pošljemo zastonj.

Take prilike niste še nikdar imeli. Naročite gramofon takoj dokler jih imamo v zalogi. Vsak Columbia gramofon je garantiran, glasnan, da ga siliste na miljo daleč, in jako močan. Pišite takoj na Vasega večletnega trgovca.

IVAN PAJK 24 Main Street, CONEMAUGH, PA.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih boleznii. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in keč znam slovensko, zato vas izorem popolnoma razumeti in spozna ti vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških boleznii. Zato se morete popolnoma zaneesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in tise po telesu, boleznii v grlu, izpadanje las, bolečine v kostač, starj rane, živčne boleznii, oslabelost, boleznii v mehčurju, ledcah, jetrah in Seledcu, rmenico, revmatizem, katar, zlasti Seledca itd.

Uradne ure so: V pondelkih, sredo in petkih od 9. ure jutraj do 5. popoldne. V torekih, četrkih in sobotah od 9. ure jutraj do 5. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO ŽELJI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolače, da vas razumajo. Jaz znam hrvatsko in če se ostanje križe, zato vas težje zdravim, kar čee razumem.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih boleznii. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in keč znam slovensko, zato vas izorem popolnoma razumeti in spozna ti vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških boleznii. Zato se morete popolnoma zaneesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in tise po telesu, boleznii v grlu, izpadanje las, bolečine v kostač, starj rane, živčne boleznii, oslabelost, boleznii v mehčurju, ledcah, jetrah in Seledcu, rmenico, revmatizem, katar, zlasti Seledca itd.

Uradne ure so: V pondelkih, sredo in petkih od 9. ure jutraj do 5. popoldne. V torekih, četrkih in sobotah od 9. ure jutraj do 5. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO ŽELJI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolače, da vas razumajo. Jaz znam hrvatsko in če se ostanje križe, zato vas težje zdravim, kar čee razumem.

KRALJICA SVETA.

Roman. — Spisal Karl Figborg.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

15

(Nadaljevanje.)

— O starem rabi-ju ne vem pri najboljši veri ničesar več, — je rekel misijonar.

— Ali niste nikdar slišali, da so se nahajali v tukajšnji židovski občini stari rokopisi zgodovinske vrednosti?

— No, moj Bog, dosti se govori o tem. Resnica je, da se je povest o tem ohranila do danes. Mogoče je, da tiči kako pravo jedro v teh govoricah, da se nahaja stari rabi v posesti skrivnostnih čarovniških formul, ki mu dajejo moč nad duhovi. Ničesar gotovega pa ne vem o tem. Če se zanimate za to zadevo, bi vam svetloval, da sami preiskujete svojo srečo pri starem. Brez dvoma se poskus izplača. Jaz vam pri tem seveda ne morem pomagati, kajti pojasnil sem vam, kakšno je razmerje med menoj in njim. Vse, kar morem storiti, je to, da vam dam Kitajca, ki pozna okolico in ki vas bo povedel na dotično mesto.

Zunaj je zapel zvonce. Pater je skočil na noge. — To je gotovo bolnik, ki zahteva mene. Kitajci smatrajo vsakega belega človeka za zdravnika in vsled tega nisem le zdravnik duš, temveč tudi teles. Oprosite mi, prosim.

V naslednjem trenutku so bili sami. — Kako bi se preblizali staremu? — je rekla Maud, ko so se za prla vrata za misijonarjem.

Konzul je zamišljeno zrl predse. — Mogoče je, da bo stari rabi zaupal meni, — je rekel končno — kajti po rojstvu ser Žid in razvnetega še iz Amstedama. Tamošnja občina uživa sloves najostrejšega pravoslavja na celem svetu. Jaz sam nisem dal nikdar dosti za to, a moje pokolenje bo mogoče pomagalo. Gotovo je to prava pot.

Osemnajsto poglavje.

Misijonar si je vzel toliko časa, da je osebno nadzoroval priprave za ekspedicio. Trije majhni kitajski poniji so stali pripravljeno, osedlani. Četrtega ponija je vodil služabnik ravno iz hleva. Ta služabnik je nosil s seboj tudi jedila, kajti malo je bilo upanja, da bi se vrnil pred večerom.

Bilo je krasno jutro, hladno, a vendar polno sonca, ko so poniji odšli iz misijona. Pater je dolgo stal pri vratih ter mahal z roko v slovo. Kitajski voditelj je šel naprej in pot je šla skozi bogato obdelano pokrajino, skozi vasi, v katerih so leteli ljudje skupaj vsprilo nenavadnega pogleda na Evropejce. Konečno je bilo opaziti visok nasip in razpadlo zidovje prastarega židovskega templja. Vodnik je ustavil svojega ponija.

— Tam je kočja, — je rekel. — Če jahamo naprej, bomo motili starega moža.

Solnce je pričelo pripekato. V senci samotnega drevesa so privezali konje.

— Pejdite in Bog naj vas vodi, — je rekla Maud, ki se je tresla od razburjenja, ko je stisnila konzulu roko.

— Moje življenje je odvisno od tega, da ste uspešni. Nikdar ne bom pozabila, kar boste sedaj storili zame.

Konzul je obrnil glavo na stran. S hitrim pogledom je ugotovil, da je bil Kienlung zaplesen s konji in da ni mogel slišati.

— Lahko razpolagate z menoj... do smrti, gospodična Gregard, — je rekel pritajeno.

Tedaj pa je čutila Maud vroč poljub na svoji roki. V istem trenutku pa je konzul že izginil.

— Tudi ta, — je mrmrala. — Ali moram v resnici vsem prinesiti bolešt? Jaz, ki ne morem razpolagati niti s seboj?

Visoko se je vrvavala. Približal se ji je Kienlung ter ji skušal ustreči z vsem, kot poučavati.

Povsod naokrog razvaline... Konzulu so stopile potne srage na čelo, ko si je boril svojo pot preko razpadlega zidovja, znamenje nekdanjega življenja. Le podgane je bilo videti, a nobenega drugega znamenja življenja. Nobenega drevesa.

Pod nogami konzula je razpadlo zidovje in zdelo se mu je kot da ga obdaja cela armada mrtvih, ko je hodil skozi razvaline.

Konzul je obstal, kajti moral je obstati, ker mu je sree tako burno utripalo, da ga je pričelo dušiti. Ali je govorila duša razvalin mesta, v katerem je nekoč stanoval narod njegove krvi?

Ali je nanovo vstalo prejšnje življenje?

Tam, za razvalinami, se je moralo nahajati svetišče. Na par temeljnih zidovih se je dvigal del starega svetišča.

Tam naprej pa je stala majhna kočja, iz katere se je dvigal v grak dim.

Napel je vse sile, a ko je hotel naprej, je nehote obstal. Na kamenih poleg kočje se je nekaj zganilo, nekaj vzravvalo: To je bil stari iz templja!

To je bil gospodar mesta mrtvih!

Velika postava se je tedaj pričela pomikati proti njemu. Le kosti so bile in preko njih koža... Dolgi lasje preko oči, ki niso ničesar vedele o svetu in dolga bela brada, s katero se je poigraval jutranji veter.

— Ahasver! — je nehote vzkliknil konzul. To je Ahasver, mož, ki je star tisoč let in ki ne more umreti. Mož med preteklostjo in bodočnostjo, večni potnik!

Postava je šla proti njemu, dokler ni obstala. Tedaj pa je videl konzul, da je stari mož slep.

— Kdo si ti? — je vprašal neki globok glas. Govoril je kitajski, a to je bila prastara kitajščina z besedami, katerih danes več ne govore.

— Kdo te je povedel na pot k rabi-ju? — Jaz sem Žid, — je rekel konzul, kajti ničesar drugega ni mogel reči.

Tedaj pa je hušknit smehljal preko lica stareca. — Žid iz dežele belih si ti? — je mrmral. — Pojdi torej z menoj, če si Žid.

Konzulu se je zdelo kot da sanja. Tako varno kot da vidi, je korakal starec proti svoji kočji, proti svetišču. Nato pa sta bila v kočji in konzul je mislil, da je prestavljen v deželo bajk.

V razpadli kočji, v katero ni prodrla od zunaj nobena luč, je bilo polno prastarih židovskih svetilk. Vseposvodo je bilo videti okraske, ki so nekoč predstavljali ponos židovske občine. Na tleh so ležale preproge kot jih je najti le v domovih najbogatejših Evropejcev....

NOVA IMENA

nekaterih

Severovih Družinskih Preparacij

Naznanjamo, da smo odredili nova in kračja imena za sledeče preparacije:

Severov ARTON, srčni stimulant, do sedaj znan kot *Severova srčna tonika*.

Severov BALZOL, splošna tonika, do sedaj znan kot *Severov življenski balzam*.

Severov BLODAL, zdravilo za popravo, do sedaj znano kot *Severov kričistilec*.

Severov ESKO, antiseptično mazilo za kožne bolezni, do sedaj znano kot *Severovo mazilo za kožo*.

Severov LEDSYL, za nered ledic in jeter, do sedaj znano kot *Severovo zdravilo za ledica in jeter*.

Kadar kupujete ta Severova zdravila, jih kličite, z imenom, kakor so zgoraj naznačena. Naprodaj so v vseh lekarnah. Bodite vedno prepričani, da dobite prava zdravila. Odklonite vse ponaredke. Kjer vam lekarnar ne more postreči z njimi, se obrnite direktno na nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Ali je zadnji svoje občine rešil zaklade svojega svetišča predno je umrl?

Konzulu se je zdelo kot da doživlja celo stoletje, čeprav je doživel le en dan. Ni več vedel, če je še prejšnji ali če doživlja še enkrat čase, ko je potoval s svojimi brati.

— Sedi, — je rekel globoki glas rabi-ja.

— Sedi, da te ogledam!

Suba roka je segla preko lica konzula in glas je vpraša nadalje:

— Odkod prihajaš?

— Jaz sem eden izmed Židov iz Amsterdama, — je rekel konzul.

— Jaz poznam Žide v Amsterdamu. Čital sem o njih nekoč pred leti, ko moje oči niso bile mrtve kot so sedaj. Ohranili so staro, pravo vero. Med njimi ni nobenega, ki bi ne bil pravi. Če pa hočeš, da te poznam, moraš izgovoriti besede našega spoznanja, — je dostavil starec.

Z iskrenostjo, katere ni poznal izza svojih mladih let, je izgovoril konzul besede svojega veroizpovedovanja, čeprav je bil v svojih zrejših letih neveren in vsaj brezbrizen.

Rabi mu je pozorno prisluškoval ter se nato vzravnil do svoje polne višine.

— Ti si moj brat, — je rekel in na njegovem licu je bilo zopet spaziti blažen smehljanje.

— Sedaj pa mi povej, kaj hočeš, — je dostavil.

(Dalje prihodnjic.)

NAZNANILO IN VABILO

Dodson, Md.

Imamo že dalj časa nabrano svoto \$117, kateri denar se nahaja na banki. Ker me od več strani opominjajo, naj se nekaj stori s tem denarjem, torej vabim vsa društva v tej naselbini in vse larovalce, da bi se vdeležili zborovanja, da se odločimo, kaj storiti. Zborovanje se vrši tretje nedelje v novembru v zborovalni hišori JSKJ. ob treh popoldne. Pozdravi! Gregor Novak. (6-8-11)

ŽELIM DOBITI

Priljetno žensko za čuvati enega otroka pri slovenski družini na farmi. — Mrs. Mary Mravle, 1. D. 1. East Worcester, N. Y.

Oglasi naj se moj brat RICHARD MOZETIČ ali FISHER. Leta 1914 je bil v Fargo, N. Dak., in preje pa v Akron, Ohio. Pozneje nimam nobenega poročila o njem. Če kdo ve za njega, naj mi blagovito poročati ali ga opozoriti, da se mi javi. — Anton Mozetič, železniški uslužbenec južne železnice, glavni kolodvor, Ljubljana, Jugoslavija. (6-8-11)

Kje je JAKOB DROFENIK? Njegov naslov je bil: 285 Park St., Milwaukee, Wis. Pri upravnštvu Glas Naroda ima pisno iz starega kraja od brata Mat. Drogenika, Tržišče št. 10, pošta Rogaska Slatina, Štajersko, Jugoslavija. (6-8-11)

Kad bi izvedel, kje se nahaja moj prijatelj FRANK KOZEL. Pisal mi je pred tremi leti iz Primero, Colo., in od tistega časa pa ne vem, kje se nahaja. Imel je dve punčki pri sebi, eno staro 11 let, drugo pa 13. Prosim cenjene rojake, ako je kateremu znan njegov naslov, da mi sporoči, bom zelo hvaležen, iščem ga zaradi važnih reči: ako pa sam čita ta oglas, naj se mi pa sam oglasi. — Peter Štefe, P. O. Box 457, Eveleth, Minn. (6-8-11)

Ozdravi kater mehurja in odstrani vse v 24 urah. Varni piluli. Varni so poznarom. Varni so poznarom. Varni so poznarom. Varni so poznarom.

SANTAL MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

MIDY

Kje je LOUIS STRNAD?

Zadnji njegov naslov je bil: 2011 Oak Street, Butte, Mont. Za njega bi rad izvedel njegov brat Franc Strnad, Češnjice štev 3, pošta Mirnapec, Slovenija, Jugoslavija. (6-8-11)

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializiran v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravju nju vseh možkih boleznih.

Zastrupljenje krvi s sdravi s glavnim sredstvom 60¢, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mogoče ali manjše po telesu v grlu, ispadanje las, bolečina v kosteh, pridite in izčistite vam bom kri. Ne čakajte, kar to bo lešen se našel.

Vse možke bolezni zdravim po e-krajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam s bom soper povrniti.

Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 24. urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povročajo boleline v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gotovostjo.

Revmatisem, trganje, bolečina o teklina, erobitca, škroča in druge kožne bolezni, ki nastajajo vsled nečiste krvi, odstranim v kratkem času ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure jutraj do 8. večer; v petkih od 8. urejraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 8. urejraj do 2. popoldne.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Vsak zastopnik isde potrdilo na svoto katero je prejel in jih rojakom pripočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50

San Francisco, Cal.: Jacob Lovita.

Denver, Colo.: Frank Karabec.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Gurm, Frank Japach in A. Kochevar.

St. Louis, Mo.: Louis Costello.

San Antonio, Tex.: Math. Kernelj.

Chicago, Ill.: Joseph Bostik, Joseph Blah in Joseph Bostik.

Joliet, Ill. Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaleski.
Massachusetts, Ill.: Frank Augustia.
La Saie, Ill. Matija Komp.
North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math. Ogri.
South Chicago, Ill.: Frank Černa.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek.
Franklin, Kansas: Frank Leakovita.
Frontenac, Kansas: Rok Firm.
St. George, Kansas: Mike Jencil.
Kiltzmilller, Md.: Frank Vodopivec.
Chisholm, Miss.: Frank Govia.
Calumet, Mich.: M. F. Koba in Pavel Schalta.
Eveleth, Minn.: Louis Govia.
Gilbert, Minn.: I. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Povše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
Ely, Minn.: Frank Govia in Joseph J. Peschel.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
East Helena, Mont.: Frank Hrelca.
Great Falls, Montana: Math. Urih.
Klein, Montana: Gregor Zobeč.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternika.
Little Falls, N. Y.: Frank Masla.
Barberton, Ohio: Frank Črje in Alb. Poljanec.
Collinswood, Ohio: Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, Charles Karlinger in Jakob Bostik.
Lorain, Ohio: Louis Balant, J. Kumlo in M. Ostanek.
Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, Ohio: Anton Kibelj.
Oregon City, Oregon: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakša.
Bessemer, Pa.: Lucis Hribar.
Greensburg, Pa.: Anton Ipavec.
Gardino, Pa.: John Demlar.
Cocaugh, Pa.: Ivan Fajk in Vid Rovnanik.
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Komglov.
Dunk, Pa.: Anton Oshaben.
Export, Pa.: Louis Supančič.
Forest City, Pa.: Mat. Kamia.
Farrist, Pa.: Jerry Okora.
Imperial, Pa.: Valentine Peternel.
Greensburg, Pa.: Frank Novak.
Irwin, Pa.: Mike Pavšek.
Johnstown, Pa.: John Polanc in Mike Sribel.
Luzerne, Pa.: Anton Osočič.
Manor, Pa.: Frank Demlar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Frank Podmilščak.
Pittsburgh, Pa.: U. Jakobich, Z. Jakoba, M. Klich in I. Magister.
Salisbury, Pa.: Martin Koroschetz.
Sanding, Pa.: J. Pestira.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa.: Frank Schiffrer.
West Newton, Pa.: Joseph Jovna.
White Valley, Pa.: Jurij Prevli.
Willock, Pa.: J. Peternel.
Black Diamond, Wash.: G. J. Forenta.
Caldron, W. Va.: Frank Kocian.
Thomas, W. Va.: A. Korončan.
Hillman, Wyo.: Adolf Mantel in Josip Trstanič.
Sheboygan, Wis.: John Stampfel in H. Svotina.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Geok Springs, Wya.: Louis Tancher in A. Justa.

LETOŠNJE

SUHO GROZDJE

importirano iz starega kraja

18 centov funt.

Bokna 50 funtov \$9.00

Posebne cene na veliko.

BALKAN IMPORTING CO

51-53 Cherry Street

New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

PANNONIA	9. nov.	Trst
CRETIC	9. nov.	Genoa
IMPERATOR	11. nov.	Cherbourg
NEW YORK	13. nov.	Cherbourg
LA LORRAINE	13. nov.	Havre
NOORDAM	17. nov.	Boulogne
BELVEDERE	18. nov.	Trst
LA TOURNAI	20. nov.	Havre
ADRIATIC	20. nov.	Cherbourg
ST. PAUL	20. nov.	Cherbourg
N. AMSTERDAM	23. nov.	Boulogne
AQUITANIA	23. nov.	Cherbourg
PHILADELPHIA	27. nov.	Cherbourg
LA SAVOIE	27. nov.	Cherbourg
FRANCE	1. dec.	Havre
RYNDAM	1. dec.	Boulogne
ARGENTINA	3. dec.	Trst
ROCHAMBEAU	4. dec.	Havre
IMPERATOR	9. dec.	Cherbourg
LA LORRAINE	11. dec.	Havre
NEW YORK	11. dec.	Cherbourg
ROTTERDAM	11. dec.	Boulogne
AQUITANIA	14. dec.	Cherbourg
CANOPIC	16. dec.	Genoa
ST. PAUL	18. dec.	Cherbourg
PRELUS	22. dec.	Trst

Glede cen za vsake letke in vse druge pojavnice, obrnite se na tv. dko.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St. New York

LLOYD SABAUDO

3 State Street New York

Prihodnja odplutja iz New Yorka parnik na 2. vijaka PESARO 6. novembra. Iskajo se direktne voznice iz Trsta do vseh glavnih mest v Jugoslaviji. Brezplačno vino potnikom 1. razreda.

Gosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

BELVEDERE
18. novembra

ARGENTINA
4. decembra

PRES. WILSON
22. decembra

Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in štiril. Razkošne udobnosti prvega, drugega in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department
4 West Street New York

Kdor želi pred Božičem in Novim letom dospeti v Jugoslavijo in potovati na Trst, priporočamo sledeče brzoparnike:

"PANNONIA" odpluje 9. novembra. Cena za III. razred do Trsta \$130.00.

"BELVEDERE" odpluje 18. novembra. Cena za III. razred do Trsta \$125.00.

"ARGENTINA" odpluje 3. decembra. Cena za III. razred do Trsta \$125.00.

Pri navedenih cenah je všteta svota za vojni davek.

Na vseh navedenih parnikih, je dobiti tudi prostor za II. razred za nizko ceno.

Za vsa pojasnila se obrnite in pišite na znano in zanesljivo tvrdko:

FRANK SAKSER 82 Cortlandt Street NEW YORK CITY

CUNARD LINE

"Pannonia"

odpluje 10. NOVEMBRA

v Dubrovnik in Trst.

Cena za tretji razred:

naravnost v Dubrovnik in Trst \$125.00

in \$5.00 vojnega davka.

Oglasite se pri najbližnjem Cunard agentu.

ANCHOR LINE

Parnik "Italia"

odpluje 17. novembra

v Dubrovnik in Trst.

Cena za tretji razred:

DUBROVNIK \$125.00

TRST \$100.00

in \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je Cunard Anchor agent. Pojdite k njemu.

CUNARD LINE

v

Hamburg in Gdansk

preko Angleške.

Parnik AQUITANIA 23. novembra

Cena za tretji razred:

Hamburg \$125.00

Gdansk \$135.00

Oglasite se pri najbližnjem CUNARD agentu.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLO